

بررسی عوامل موثر در تحقق شهر پایدار

آزیتا رجبی^۱، رقیه معصومیان^۲

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز

۲- دانشجوی برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد نور

خلاصه

رشد فزاینده شهرنشینی و تغییر در ماهیت و پیچیدگی مسائل شهرها و همچنین در بستر افزایش توجهات بین المللی به محیط زیست و مسائل مربوط به کیفیت زندگی، باعث شده تا تلاش برای دستیابی به پایداری شهرها مورد توجه قرار گیرد. مقوله پایداری به ویژه در زمینه مسائل اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی از جمله مهم ترین مباحث قرن حاضر بوده است. شهر پایدار نیز مانند توسعه پایدار است، یعنی شهری که زندگی در آن و توسعه آن (که حتماً باید در حد معقول و ظرفیت بوم آن باشد) موجب تغییرات نامطلوب در محیط زیست نگردد. (آلودگی هوا، صوت، خاک و زمین، از بین رفتن درختان، جنگل ها، مزارع کشاورزی و ...) عوامل تشخیص آن سنجیدن وضعیت شهر با شاخص های مربوطه است (مثلاً هوای آن، میزان آلودگی صوتی آن، خاک و زمین آن و غیره). عوامل تحقق یک شهر پایدار در وهله اول خواست و تلاش شهروندان (از طریق فرهنگ سازی و آگاه کردن آنها توسط مسئولین و NGO ها) برای بدست آوردن یک شهر پایدار است. شاید مهمترین عامل در تحقق یک شهر پایدار (و از طرف دیگر در آلودگی شهر) موضوع حمل و نقل باشد هر چه به طرف حمل و نقل سبز (عمومی، پیاده، دوچرخه و سوخت پاک، الکل، بنزین های خاص بدون سرب و غیره) برویم مسلماً تحقق یک شهر سبز و پایدار بیشتر خواهد بود. مسلماً شبکه های اطلاعاتی دو نقش مهم را در شهر باید ایفا کنند نقش اول و مهمتر آگاهی رسانی به همه شهروندان (البته آگاهی درست و نه شایعه و جوسازی) است. نقش دوم می تواند در انجام بخشی از کارهای اداری، خرید و غیره، شهر باشد که در کاهش رفت و آمد شهری می تواند بسیار موثر گردد.

واژگان کلیدی: شهر پایدار، نظریه شهر پایدار، اصول شهر پایدار